

bytost, nýbrž človek konkretizovaný především věkem, pohlavím a bydlením. Ovšem spojení těchto censů má být integrální, nikoli jen provedené k témuž časovému okamžiku, nýbrž nedílně zpracovávané tak, aby bylo možno zjistit, jaké lidé bydlí v jakých domech a bytech, nikoli pouze, kolik je bytů s jednou, se dvěma atd. osobami, což je právě degradace bydlicího obyvatele na pouhý technický ukazatel „zabydlenosti“ bytů.

FRANTISEK FAJFR

I. STRETNUTIE

PSYCHOLOGOV PODUNAJSKÝCH KRAJÍN

V BRATISLAVE

Z iniciatívy Ústavu experimentálnej psychológie SAV konalo sa v dňoch 14.—19. septembra 1967 v Bratislave a v Smoleniciach I. stretnutie psychológov podunajských krajín. Na stretnutí sa pôvodne mali podieľať Ústav experimentálnej psychológie SAV, Ústav psychológie Maďarskej akadémie vied a Psychologický ústav Viedenskej univerzity. Hlavnú náplň stretnutia tvorilo sympózium o problémoch vnímania, ktoré vyvolalo záujem u odborníkov ďalších európskych krajín.

Podujatie začalo v Bratislave prejavom riaditeľa Ústavu experimentálnej psychológie SAV PhDr. D. Kováča, CSc., ktorý objasnil ideu tohto stretnutia. Otvaráciu prednášku mal prof. Rohracher z Viedne. Mimo iného označil toto stretnutie za možný zárodok európskej únie psychológov. Potom pokračovalo podujatie v Smoleniciach, a to 3 dni. Po skončení sympózia pokračovalo stretnutie oficiálne ešte 2 dni v Bratislave, a to syntetickými referátmi o práve prebiehajúcej vedeckovýskumnej činnosti psychologických pracovísk v Budapešti a vo Viedni, premietnutím odborného psychologického filmu, prehliadkou Ústavu experimentálnej psychológie SAV a voľnou návštavou bratislavských psychologických pracovísk.

Stretnutia sa zúčastnilo celkom 55 odborníkov, z čoho 36 bolo zahraničných (24 zo západoeurópskych štátov). Zastúpenie bolo nasledovné: Maďarsko — 6, Rakúsko — 5, NSR — 13, NDR — 3, Taliansko — 4, SSSR — 1, Poľsko — 1, Rumunsko — 1, Francúzsko — 1, Fínsko — 1. Podujatie tak presiahlo rámec geografického vymedzenia Dunajom a možno povedať, že sa stalo doteraz najväčším povojnovým stretnutím európskych psychológov v ČSSR.

Na sympóziu v Smoleniciach odznelo 30 referátov a 7 referátov sa odovzdalo písomne. Témy príspevkov sa týkali najrôlenejších problémov psychológie vnímania, metodologických otázok, najnovších experimentálnych výskumov z príslušných oblastí. Pracovníci Ústavu experimentálnej psychológie SAV predniesli syntetické referáty, ktoré obsahovali najvýznamnejšie výsledky za uplynulé roky. Bola to vlastne medzinárodná oponentúra úloh štátneho plánu za roky 1960—1965. Tým sa súčasne špičkoví európski odborníci vo všeobecnej psychológií informovali o práci slovenských psychológov v SAV; o výsledkoch sa diskutovalo na vysokej úrovni a mnohé poznatky sa konfrontovali so svetovým stavom vedy v príslušnom zameraní. Konfrontácia pokračovala aj v Ústave experimentálnej psychológie SAV, kde sa demonštrovali rôzne výskumné metodiky a ich tvorcovia mali možnosť dôkladne objasniť základné princípy svojej práce.

Rokovacím jazykom bola nemčina. Okrem sprístupnenia publikácií pracovníkov Ústavu experimentálnej psychológie SAV bola v Smoleniciach inštalovaná výstavka psychologických prístrojov zahraničným podnikom.

Záverečné hodnotenie smolenického sympózia mal jeden z popredných svetových odborníkov v oblasti experimentálnej psychológie, prof. I. Kohler z Innsbrucku. Vo svojom kritickom zhodnotení označil sympózium za faktický príspevok k psychologickej teórii a praxi a Ústav experimentálnej psychológie SAV v Bratislave za popredné centrum experimentálnej psychológie v Európe.

Počas stretnutia sa nadviazali veľmi užitočné medzinárodné styky, vymenil sa celý rad cenných informácií a vytvorili sa účinné predpoklady pre ďalšie vedecké kontakty. Referáty účastníkov sympózia vyjdú vo zvláštnom dvojčísle časopisu *Studia psychologica*, pričom syntetické referáty pracovníkov Ústavu experimentálnej psychológie SAV vyjdú v samostatnej publikácii Vydatelstva SAV (v nemeckom jazyku).

Účastníci stretnutia mali okrem odbornej práce aj možnosť k neformálnemu spoločenskému stretávaniu sa. Boli prijati predstaviteľmi mesta Bratislavu na starej radnici a zástupcom Predsedníctva SAV, členom korespondentom ČSAV prof. V. Filkornom.

Účastníci stretnutia boli plne spokojní aj s organizačnou stránkou. Zainterestedovaní predstavitelia inštitúcií z Viedne, Budapešti a Bratislavu sa dohodli, že v stretnutiach sa bude pokračovať každé dva roky, a to striedavo v rôznych mestách podunajských krajín.

IVAN SIPOS

EXPEDICE ČESKOSLOVENSKÝCH ZOOLOGŮ DO AFGANISTANU

Na základě bilaterální kulturní dohody mezi příslušnými institucemi ČSSR a Afgánského království pracovala v předjarním a jarním období let 1965, 1966 a 1967 v Afganistánu skupina československých zoologů. Vedoucí expedice doc. dr. Dalibor Povolný, DrSc., z katedry zoologie Vysoké školy zemědělské v Brně tam působil jako profesor na lékařské fakultě nangarharské university ve městě Jalal-Abad ve východní části země. V roce 1966 se na práci podílel doc. dr. F. Tenora, CSc., z téhož ústavu a v roce 1967 ještě dr. Z. Šebek, CSc., z Okresní hygienické stanice v Jihlavě a dr. J. Gaisler, CSc., z Ústavu pro výzkum obratlovců ČSAV v Brně.

Tento kolektiv zoologů a parazitologů mohl kromě pedagogické činnosti uskutečňovat také samostatný výzkum v širším okolí Jalal-Abadu (zahrnujícím provincii Nangarhar a části provincií Laghman, Kapisa a Konarha). Již v Československu byla expedice vybavena výzkumným zařízením, které poskytly Československá akademie věd, ministerstvo školství a ministerstvo zdravotnictví. Hlavní náplní výzkumu byl sběr hmyzu a některých dalších skupin bezobratlých a sběr savců, kteří byli podrobně parazitologicky vyšetřováni, a to zejména helmintologicky, leptospirologicky a protozoologicky. Pro určité nepochopení ze strany místních afgánských orgánů se nepodařilo plně rozvinout vyšetřování lidského materiálu, které mělo být částí pracovní náplně dr. Šebka. V této zprávě chci podat pouze přehled teriologické aktivity expedice, která byla největší v roce 1967, kdy byl sběr drobných savců hlavním předmětem výzkumu.

Naše zaměření na drobné savce mělo několikeré opodstatnění. Předně jde o významnou složku fauny, která je v Afganistánu dosud nedostatečně prozkoumána. Na základě poznatků získaných v okolních státech, zvláště v Sovětském svazu a v Indii, můžeme soudit, že některé druhy drobných savců žijící v Afganistánu mají značný význam pro šíření chorob přenosných na domácí zvířata a místní obyvatelstvo. Komplexnější prošetření